

การพัฒนาแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้
ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
นครศรีธรรมราช เขต 2*

THE DEVELOPMENT OF A SUPERVISION MODEL FOR ENHANCING
TEACHERS' LEARNING ENGAGEMENT COMPETENCIES IN ANALYTICAL READING,
NAKHON SI THAMMARAT PRIMARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE 2

กาญจนา จิตรสำรวย^{1*}, วีระยุทธ ชาทะกาญจน์², บุญมี เณรยอ³

Kanjana Jitsamruay^{1*}, Werayut Chatakan², Boonmee Nenyoud³

¹สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

¹Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2, Nakhon Si Thammarat, Thailand

²มหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช นครศรีธรรมราช ประเทศไทย

²Nakhon Si Thammarat Rajabhat University, Nakhon Si Thammarat, Thailand

³มหาวิทยาลัยสยาม กรุงเทพมหานคร ประเทศไทย

³Siam University, Bangkok, Thailand

*Corresponding author E-mail: Kanjana1610@gmail.com

บทคัดย่อ

การพัฒนาแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี มีวัตถุประสงค์ 1) ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของ ครู สพ. นครศรีธรรมราช เขต 2 2) พัฒนาแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของ ครู สพ. นครศรีธรรมราช เขต 2 3) ตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของ ครู สพ. นครศรีธรรมราช เขต 2 แบ่งเป็น 3 ตอน คือ ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ การนิเทศ ตอนที่ 2 ร่างรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ และตอนที่ 3 ตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครู เก็บข้อมูลด้วยเทคนิค การสนทนากลุ่ม และแบบสอบถาม โดยการสุ่มตัวอย่างแบบเป็นระบบ ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษา ศึกษาานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4 12 129 และ 129 คน ตามลำดับ ใช้การหาค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และค่า PNI^{Modified} ในการ วิเคราะห์ข้อมูล พบว่า 1) สภาพปัจจุบันการนิเทศภาพรวมมีค่าเฉลี่ย 3.60 (S.D. = 1.01) ระดับมาก สภาพที่พึงประสงค์ ในการนิเทศโดยรวมมีค่าเฉลี่ย 4.50 (S.D. = 0.52) ระดับมากที่สุด ผู้บริหารและครูคาดหวังได้รับการนิเทศจาก สำนักงานเขตพื้นที่เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนโดยการนิเทศแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และศึกษาานิเทศก์ 2) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มี 5 ขั้นตอน และ 3) การ ประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศภาพรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: รูปแบบการนิเทศ, สมรรถนะการจัดการเรียนรู้, การอ่านคิดวิเคราะห์

Abstract

The development of a supervisory model for enhancing teachers' learning engagement competencies in analytical reading, Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2. It's a mixed method research. The main purposes of this research are 1) to study the current situation and desirable situation to supervision model to enhance teachers' learning, Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 2) to develop a supervisory model enhance teachers' learning, Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2 3) examine the supervisory model to enhance teachers' learning, Nakhon Si Thammarat Primary Educational Service Area Office 2. Divided into three parts: Part 1) studying the current situation and desirable situation to supervision model to enhance teachers' learning 2) developing a supervisory model enhance teachers' learning 3) examining the supervisory model to enhance teachers' learning. The data was collected by focus group discussion and questionnaire. The sample group obtained by the systematic sampling method were educational administrators of the educational service area office, education supervisors, school directors, and Thai language learning group teachers of primary 4, number 4, 12, 129 and 129 people, respectively. The frequency, percentage, mean, standard deviation and $PNI_{Modified}$ were used to analyze the data. The research revealed that 1) the current situation had an average of 3.60 (S.D. = 1.01) is in high level and the desirable situation to supervision model to enhance teachers' learning engagement competencies had an average of 4.50 (S.D. = 0.52) is at the highest level. Administrator and teachers expect to be supervise by Supervisors from the Educational Office Area in order to achieve efficiency in teaching and learning. 2) The development of a supervisory model consisted of five factors. 3) The assessment of the accuracy, property feasibility and utility are at high level.

Keywords: Supervision Model, Learning Engagement Competencies, Analytical Reading

บทนำ

การจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาศักยภาพของคนทุกช่วงวัยเป็นพันธกิจสำคัญของรัฐ และทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง เพื่อสร้างและพัฒนาพลเมืองที่มีคุณภาพให้มีความรู้ ความสามารถ ทักษะ และคุณลักษณะที่พึงประสงค์ สามารถพัฒนาศักยภาพของตนจนถึงขีดสูงสุดเพื่อการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตอย่างเป็นสุขร่วมกับผู้อื่นในสังคม และการปรับปรุงระบบการผลิตและพัฒนาครูอาจารย์และบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับและประเภทการศึกษาเพื่อให้ได้ครูดี มีความรู้ ทักษะ และความสามารถในการจัดการเรียนการสอน และมีจิตวิญญาณของความเป็นครู เข้าสู่ระบบการศึกษาของประเทศในการพัฒนาผู้เรียนให้บรรลุขีดสูงสุดของศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

หลักสูตรกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 (ปรับปรุง 2560) ได้กล่าวถึงความสำคัญของภาษาไทยว่าเป็นเอกลักษณ์ของชาติ เป็นเครื่องมือในการติดต่อสื่อสาร เพื่อสร้างความเข้าใจและความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันและเป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ เพื่อนำไปพัฒนาความรู้ กระบวนการคิดวิเคราะห์ วิจัย ดังนั้น นักเรียนจึงต้องฝึกฝนทักษะ การอ่านเพื่อให้สามารถใช้กระบวนการอ่านสร้างความรู้ความคิดเพื่อนำไปใช้ในการตัดสินใจ แก้ปัญหาในการดำเนินชีวิตได้อย่างถูกต้อง เหมาะสม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง นักเรียนที่เรียนจบชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ต้องสามารถอ่านออกเสียง บทร้อยแก้วและบทร้อยกรองเป็นทำนองเสนาะ ได้ถูกต้อง อธิบายความหมายโดยตรงและความหมายโดยนัยของคำ ประโยค และข้อความ สำนวนโวหารจากเรื่องที่อ่าน เข้าใจคำแนะนำ คำอธิบายในคู่มือต่าง ๆ แยกแยะข้อเท็จจริงและข้อคิดเห็น จับใจความสำคัญของเรื่องที่อ่าน

และนำความรู้ ความคิดจากเรื่องที่อ่านไปตัดสินใจแก้ปัญหาในการดำเนินชีวิต มีมารยาทและมีนิสัยรักการอ่าน และเห็นคุณค่าสิ่งที่อ่าน (กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) แต่การจัดการศึกษาของประเทศไทยที่ผ่านมายังไม่บรรลุเป้าหมายที่วางไว้ นักเรียนมีปัญหาด้านการอ่านและการคิดวิเคราะห์ในระดับสูง ซึ่งเห็นได้จากผลการทดสอบทางการศึกษาระดับชาตินี้ขั้นพื้นฐาน (Ordinary National Education Test : O - NET) กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการทดสอบระดับประเทศตั้งแต่ปีการศึกษา 2558 - 2561 พบว่านักเรียนได้คะแนนเฉลี่ยร้อยละในภาพรวมไม่ถึงร้อยละ 50 และเมื่อศึกษาข้อมูลผลการทดสอบกลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่านักเรียนโดยภาพรวมยังไม่ถึงร้อยละ 50 (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2, 2561) นอกจากนี้ ผลการประเมินของสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) (สมศ.) ได้สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554 - 2558) ของสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ตัวบ่งชี้ที่ 4 นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น ส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับพอใช้ และบางแห่งผลการประเมินต้องปรับปรุง แต่อย่างไรก็ตามสำนักงานรับรองมาตรฐานและประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์กรมหาชน) (สมศ.) ให้ข้อเสนอแนะแก่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานให้มีการส่งเสริมและมุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพนักเรียนให้มีความรู้และทักษะที่จำเป็นตามหลักสูตร โดยเฉพาะให้นักเรียนมีความสามารถในการคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ มีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักทดสอบทางการศึกษา, 2556) ส่วนสภาพปัญหาการนิเทศติดตามผลการจัดการเรียนรู้พบว่าครูไม่เห็นความสำคัญของการสอนที่เน้นทักษะอ่านการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมการเรียนรู้เน้นความรู้ ความจำ และเน้นการติวเพื่อการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ครูขาดความรู้ ความเข้าใจเรื่องทักษะการอ่านวิเคราะห์ ครูไม่ได้รับการนิเทศติดตามอย่างจริงจัง ครูมีสื่อการสอนไม่เพียงพอโดยเฉพาะหนังสือส่งเสริมการอ่าน พบว่าหนังสือส่งเสริมการอ่านที่มีอยู่ไม่หลากหลาย และเป็นเรื่องใกล้ตัว ไม่สร้างความสนใจให้นักเรียนอยากเรียน และการออกแบบกิจกรรมการส่งเสริมการอ่านคิดวิเคราะห์มีน้อย ไม่เพียงพอ และไม่เหมาะสมกับวัย

ผลจากการนิเทศของกลุ่มนิเทศ ติดตามและประเมินผลการจัดการศึกษา ปีการศึกษา 2561 พบว่านักเรียนส่วนใหญ่ขาดทักษะในการอ่านคิดวิเคราะห์ คิดสังเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ ความคิดสร้างสรรค์ คิดไตร่ตรอง มีทักษะในการแสวงหาความรู้ด้วยตนเอง พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2, 2561) มาจากสาเหตุที่สำคัญประการหนึ่งคือ “ครูขาดทักษะในการพัฒนาสมรรถนะการอ่านคิดวิเคราะห์ของนักเรียน” การอ่านถือเป็นกิจกรรมด้านการคิด ซึ่งประกอบด้วยการคิดวิเคราะห์ การสะกดคำ การตีความหมายของคำ ความคิดสร้างสรรค์ การใช้จินตนาการการแก้ปัญหา เป็นต้น นักเรียนที่ได้นั้น นอกจากรู้เกี่ยวกับคำต่าง ๆ ที่อ่านแล้ว ยังต้องเข้าใจความหมายที่ซ่อนเร้นของสิ่งที่อ่านด้วย ซึ่งหมายความว่า นักเรียนที่ดีต้องเป็นนักแก้ปัญหาที่ดีด้วย การอ่านมิใช่เป็นเพียงกระบวนการสะกดคำ ได้อย่างถูกต้องเท่านั้น แต่ยังครอบคลุมถึง การตีความและเข้าใจความหมายของสิ่งที่อ่านในภาพรวมด้วย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา, 2548) การคิดวิเคราะห์เป็นการพัฒนาให้นักเรียนมีความสามารถด้านเหตุผล รู้จักเหตุผลเชิงวิเคราะห์ มีวิจารณญาณ รูปแบบ การสอนที่เน้นการคิด มีหลากหลายรูปแบบ แต่ที่สำคัญคือบทบาทของครูมีผลโดยตรงที่จะกระตุ้นให้นักเรียน ผึกคิด การฝึกคิดอย่างมีระบบจะสามารถพัฒนาทักษะการคิดของนักเรียนได้เป็นอย่างดี

การแก้ปัญหาให้ครูมีสมรรถนะในการสอนอ่านคิดวิเคราะห์มีหลายวิธีแต่วิธีหนึ่งที่สำคัญคือ การเสริมสร้างสมรรถนะครูในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทยด้วยการออกแบบนวัตกรรมและการนำนวัตกรรมไปใช้กับนักเรียนให้มีพัฒนาการด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนรู้ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยการพัฒนาจากแนวคิดของนักการศึกษาเกี่ยวกับรูปแบบและกระบวนการนิเทศ ได้แก่ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2559), แอคคิสัน และกอล (Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D.)

(Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D., 2003), และกลิกแมน, กอร์ดอน และโรสกอร์ดอน (Glickman, C. D. et al.) (Glickman, C. D. et al., 2010) แล้วออกแบบรูปแบบการนิเทศ ขั้นตอนการนิเทศที่เหมาะสมกับสภาพปัจจุบัน และความต้องการของผู้รับการนิเทศ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
2. เพื่อพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2
3. เพื่อตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยแบบผสมวิธี ระหว่างการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Approach) และการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Approach) แบ่งการวิจัยออกเป็น 3 ขั้นตอนดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การศึกษาสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ใช้แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการศึกษาเอกสารงานวิจัยและเครื่องมือการวิจัยที่เกี่ยวข้องเพื่อจัดทำร่างแบบสอบถาม และเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ ได้แก่ ผู้บริหารระดับสูงที่เกี่ยวข้องกับการนิเทศการศึกษา ผู้บริหารการศึกษาที่มีประสบการณ์ในการนิเทศการศึกษา และนักวิชาการด้านการนิเทศการศึกษา พบว่า แต่ละข้อมีค่าดัชนีความสอดคล้องผ่านเกณฑ์ที่กำหนดแสดงว่าแบบสอบถามมีความตรงเชิงเนื้อหา และมีค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อมั่นแบบอัลฟาของคอนบราค ภาพรวมทั้ง 5 ด้านเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันปัญหา และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศ ตั้งแต่ 0.80 ขึ้นไป และภาพรวมทั้ง 7 ด้านซึ่งได้มาโดยการวิเคราะห์ทฤษฎีและหลักการที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ที่ระดับ 0.80 กล่าวคือแบบสอบถามมีค่าความเชื่อมั่นในระดับดี และใช้การหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) การวิเคราะห์และจัดลำดับความต้องการจำเป็นโดยใช้สูตร Modified Priority Needs Index (PNI_{Modified}) ในการวิเคราะห์ข้อมูล และการศึกษาเชิงคุณภาพโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) เกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพ ที่พึงประสงค์การนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 โดยกำหนดประเด็นหลักในการสนทนากลุ่มตามกรอบแนวคิดการวิจัย และตรวจสอบคุณภาพของประเด็นการสนทนากลุ่มโดยที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ ผู้เชี่ยวชาญ และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งมีวุฒิการศึกษาระดับปริญญาเอก รวมทั้งทดลองใช้กับที่ไม่ใช่กลุ่มเป้าหมายเพื่อตรวจสอบความตรงตามเนื้อหาและการใช้ภาษา จากนั้นปรับปรุงแก้ไขตามข้อเสนอแนะ และผู้ให้ข้อมูลในการสัมภาษณ์แบบเจาะจงจะต้องมีคุณวุฒิทางการศึกษาไม่น้อยกว่าปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาหรือสาขาอื่นที่เกี่ยวข้อง และดำรงตำแหน่งครูผู้สอนภาษาไทย หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หรือรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการไม่น้อยกว่า 2 ปี และปัจจุบันยังคงดำรงตำแหน่งดังกล่าวอยู่ หรือผู้ที่ทำหน้าที่ในฝ่ายวิชาการ ซึ่งประกอบด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน หัวหน้าฝ่ายวิชาการ และรองหัวหน้าฝ่ายวิชาการ โรงเรียนละ 3 คน รวมทั้งหมด 15 คน ส่วนการศึกษาเชิงปริมาณจากประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศักขานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูประจำการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมายในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระ

การเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4, 12, 189 และ 189 คน ตามลำดับ กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 129 คน ได้มาโดยใช้การคำนวณตามสูตรของ Yamane, T. (Yamane, T., 1973) ได้ผู้บริหารการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ศึกษานิเทศก์ ผู้บริหารสถานศึกษา และครูวิชาการที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ มีหน้าที่หรือได้รับมอบหมาย ในการนิเทศการจัดการเรียนรู้ เพื่อพัฒนาการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 จำนวน 4, 12, 129 และ 129 คนตามลำดับ เครื่องมือเป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์การนิเทศการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ที่ผ่านการหาความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นเรียบร้อยแล้ว ใช้โปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปประมวลผล และใช้การหาค่าความถี่ (f) ค่าร้อยละ (%) ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D) และการหาค่า $PNI_{Modified}$ ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 2 ร่างรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยการศึกษาค้นคว้าและพัฒนาจากแนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับรูปแบบการนิเทศ และกระบวนการนิเทศ บุญชม ศรีสะอาด (บุญชม ศรีสะอาด, 2559), แอคเคชัน และ กอล (Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D.) (Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D., 2003), กลิกแมน, กอร์ดอน และโรสเกอร์ดอน (Glickman, C. D. et al.) (Glickman, C. D. et al., 2010) โดยใช้ตารางการสังเคราะห์แบบแมทริกซ์ (Matrix Table) และเลือกขั้นตอนที่เห็นมีความเหมาะสมกำหนดรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ประกอบด้วย 5 องค์ประกอบได้แก่การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และเตรียมการให้ข้อมูล (Inspiration and Information) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Advisory sharing) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่าย/เครือข่ายการนิเทศ (Network Sharing) และการประเมินผล การนิเทศ (Evaluation) วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ขั้นตอนที่ 3 การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 โดยการการสัมภาษณ์กลุ่ม อิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และสนทนา (Focus Group Discussion) เพื่อพิจารณาในด้านความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการนิเทศ วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) และค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.)

ผลการวิจัย

การพัฒนาารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีผลการวิจัยโดยสรุปดังนี้

1. สภาพปัจจุบัน ของการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ในการนิเทศ โดยรวมมีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวม

การนิเทศการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	PNI	ลำดับ
1. ด้านการวิเคราะห์หลักสูตร	3.67	1.02	มาก	4.50	0.42	มากที่สุด	0.184	4
2. ด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้	3.74	1.04	มาก	4.53	0.44	มากที่สุด	0.174	6
3. ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้	3.71	1.04	มาก	4.49	0.42	มาก	0.173	7
4. ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน	3.52	1.01	มาก	4.52	1.01	มากที่สุด	0.221	2

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับที่เกี่ยวข้องกับสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์และความต้องการจำเป็นในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ภาพรวม (ต่อ)

การนิเทศการสอน	สภาพปัจจุบัน			สภาพที่พึงประสงค์			ความต้องการจำเป็น	
	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	($\bar{X}$)	(S.D.)	ระดับ	PNI	ลำดับ
5. ด้านสื่อการเรียนการสอน	3.49	1.00	ปานกลาง	4.52	0.47	มากที่สุด	0.227	1
6. ด้านการวัดผลและประเมินผลการจัดการเรียนรู้	3.60	1.01	มาก	4.53	0.47	มากที่สุด	0.205	3
7. ด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้	3.60	1.01	มาก	4.41	0.47	มาก	0.183	5
รวม	3.61	1.01	มาก	4.50	0.52	มากที่สุด	0.197	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทยโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ในภาพรวมพบว่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 เมื่อพิจารณารายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากมีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 3.52 - 3.74 ยกเว้นด้านสื่อการเรียนการสอนมีค่าอยู่ในระดับปานกลางมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.49 ส่วนระดับสภาพที่พึงประสงค์ในการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย ในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุดมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.50 และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่าทุกด้านมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุดทุกด้าน มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.50 - 4.53 ที่เหลือคือด้านการนิเทศการจัดการเรียนรู้และด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้ มีค่าอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยตั้งแต่ 4.41 - 4.49 และผลการทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็น (Modified Priority Needs Index: PNI_{modified}) รายด้าน พบว่า ด้านสื่อการเรียนการสอน ด้านการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน มีค่า PNI_{modified} มากที่สุดมีค่าเท่ากับ 0.227 และ 0.221 ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุด 2 ลำดับคือด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้มีค่าเท่ากับ 0.173 และ 0.174 ที่เหลือมีค่าตั้งแต่ 0.183 ถึง 0.184

2. การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ประกอบด้วย 5 ขั้นตอน คือ ขั้นตอนที่ 1 การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ ขั้นตอนที่ 2 ให้ความรู้เพิ่มเติมและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ ขั้นตอนที่ 3 การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ ขั้นตอนที่ 4 การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่าย/เครือข่ายการนิเทศ และขั้นตอนที่ 5 การประเมินผลการนิเทศ มีองค์ประกอบ 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 หลักการของรูปแบบ มีวัตถุประสงค์ของรูปแบบการนิเทศเพื่อ 1) พัฒนาสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 2) เพื่อให้ครูภาษาไทยระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ออกแบบการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ และนำนวัตกรรมไปใช้ในการจัดการเรียนรู้ การวัดผลประเมิน และการนิเทศได้อย่างเหมาะสม 3) เพื่อให้สถานศึกษามีแนวทางในการใช้รูปแบบการนิเทศ และออกแบบการนิเทศภายในที่เข้มแข็ง

ส่วนที่ 2 วิธีดำเนินงานของรูปแบบ

รูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 คือ รูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ประกอบด้วย 5 ขั้นตอนคือ 1) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน และการให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Inspiration and Information) 2) ให้ความรู้เพิ่มเติมและร่วมแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3) การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Advisory sharing) 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่าย/เครือข่ายการนิเทศ (Network Sharing) และ 5) การประเมินผลการนิเทศ (Evaluation) ดังนั้นเมื่อครูมีสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์แล้วและได้นำสมรรถนะนั้นไปใช้จัดการเรียนรู้เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความสามารถ

มีทักษะในการอ่านคิดวิเคราะห์และมีความสุขในการเรียน

แนวการประเมินความสำเร็จของรูปแบบการนิเทศ

การที่สถานศึกษาจะนำรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 ไปใช้สถานศึกษาควรประเมินความสำเร็จของรูปแบบการนิเทศก่อนใช้และหลังใช้รูปแบบการนิเทศ

วัตถุประสงค์

1. เพื่อให้ครู และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการมีการพัฒนาจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการนิเทศ

2. เพื่อให้หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ และครูผู้สอนมีแนวทางในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการนิเทศภายในที่ชัดเจน

3. เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ที่มีระบบการนิเทศติดตามการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดที่ชัดเจน

4. เพื่อให้สำนักงานเขตพื้นที่ที่มีระบบการประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดที่ชัดเจน

การประเมินผลสำเร็จของรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ ในการวิจัยครั้งนี้ มีการประเมินก่อนและหลังใช้รูปแบบการนิเทศ มีประเด็นการประเมินดังนี้

ระดับบุคคล (ครู/หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ)

ประเมินผลการพัฒนาจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการนิเทศ

ระดับโรงเรียน

ประเมินรูปแบบการนิเทศภายในและกระบวนการนิเทศภายในของผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ และครูผู้สอน

ระดับเขตพื้นที่

ประเมินระบบการนิเทศติดตามผลการจัดการศึกษาของโรงเรียนในสังกัดของเขตพื้นที่

เงื่อนไขความสำเร็จ

การพัฒนาสมรรถนะครูในการจัดการเรียนด้านทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ตามรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) มีเงื่อนไขที่ทำให้เกิดความสำเร็จ ได้แก่

ระดับบุคคล (ครู/หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ)

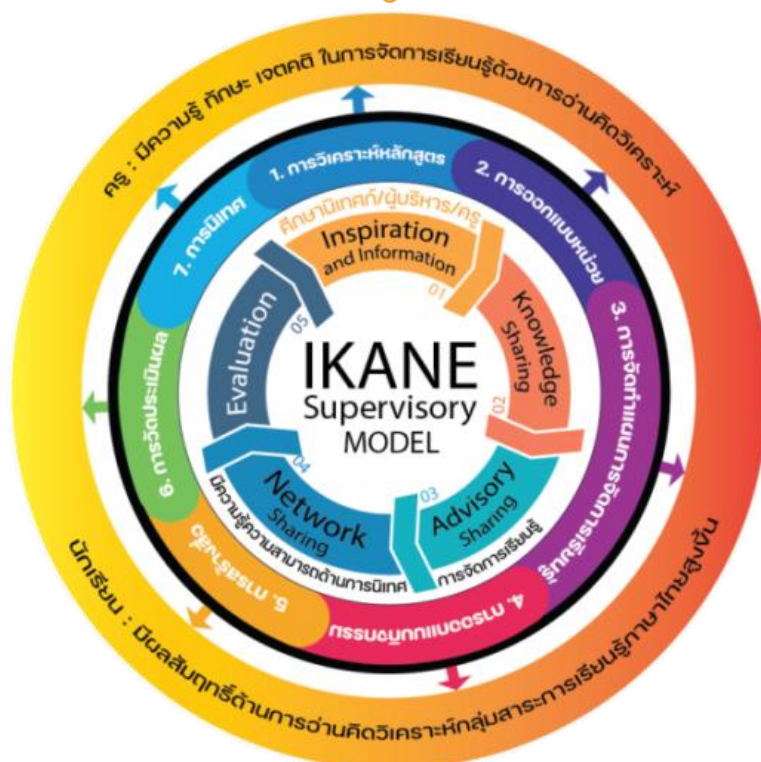
ครู และหัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการมีการพัฒนาจัดการเรียนรู้ตามขั้นตอนของรูปแบบการนิเทศ

ระดับโรงเรียน

โรงเรียนโดยผู้บริหาร หัวหน้ากลุ่มงานบริหารวิชาการ และครูผู้สอนมีแนวทางในการนิเทศภายในอย่างเป็นระบบ และมีกระบวนการนิเทศภายในที่ชัดเจน

ระดับเขตพื้นที่

สำนักงานเขตพื้นที่ที่มีระบบการนิเทศติดตามและประเมินการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดที่ชัดเจน สามารถเขียนเป็นแผนภูมิของรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

ภาพที่ 1 รูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

3. การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

ตารางที่ 2 การประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศแบบ ไอกานะ (IKANE Supervisory Model)

รายการประเมิน	ความถูกต้อง			ความเหมาะสม			ความเป็นไปได้			ประโยชน์		
	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
รวมความเป็นมาและความสำคัญของรูปแบบการนิเทศ	4.00	0.59	มาก	4.17	0.81	มาก	4.19	0.62	มาก	4.06	0.75	มาก
รวมแนวคิดพื้นฐานของรูปแบบการนิเทศ	4.07	0.58	มาก	4.13	0.79	มาก	3.96	0.71	มาก	4.02	0.66	มาก
รวมองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ	4.22	0.66	มาก	4.00	0.75	มาก	4.05	0.76	มาก	4.04	0.74	มาก
รวมทั้งหมด	4.04	0.59	มาก	4.06	0.75	มาก	4.03	0.76	มาก	4.05	0.72	มาก

ผลการตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2 ด้วยการพิจารณาและตรวจสอบร่างรูปแบบการนิเทศโดยผู้ทรงคุณวุฒิที่เข้าร่วมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ จำแนกตามส่วนของร่างรูปแบบและประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ของรูปแบบการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.04, 4.06, 4.03 และ 4.05 ตามลำดับ และเมื่อพิจารณาจำแนกตามรายด้านก็พบว่ามีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากเช่นเดียวกัน

อภิปรายผล

การวิจัยเรื่อง “การพัฒนารูปแบบการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2” ผู้วิจัยอภิปรายผลจากข้อค้นพบของการวิจัยตามลำดับวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1. สภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2

ผลการศึกษาสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทย โรงเรียนสังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่าสภาพปัจจุบันการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทยในภาพรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับผลการวิจัยเชิงคุณภาพที่พบว่าผู้บริหารส่วนใหญ่มีความรู้ ความเข้าใจ มีแนวทางในการพัฒนาครูเพื่อแก้ปัญหาการจัดการเรียนการสอน แต่ขาดความชัดเจนในรายละเอียดจึงไม่สามารถออกแบบการพัฒนาครูที่ส่งผลต่อผู้เรียนได้ทั้งหมด ประกอบกับบุคลากรที่มีความสามารถแตกต่างกันในการจัดการเรียนรู้ในขณะที่ครูส่วนใหญ่เห็นตรงกันว่า การอ่านคิดวิเคราะห์ยังไม่เกิดขึ้นกับนักเรียน “การอ่านเป็นปัญหาใหญ่ที่เกิดขึ้น เด็กไทยไม่รักการอ่าน การคิดวิเคราะห์จึงเกิดขึ้นไม่ได้” ครูสามารถวิเคราะห์หลักสูตรแต่นำมาใช้ได้บางส่วน ในขณะที่ครูบางคนไม่ได้ทำความเข้าใจและศึกษาหลักสูตรในเชิงลึก มีการนำหลักสูตรของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ มาใช้ แต่ไม่ให้ความสำคัญในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ การนำหลักสูตรสู่ห้องเรียนยังมีปัญหามากที่สุด มีครูจำนวนมากซื้อแผนการจัดการเรียนรู้มาใช้ซึ่งไม่ได้มาจากการวิเคราะห์หลักสูตร ครูมีความเห็นว่ามีสื่อมีความสำคัญเนื่องจากทำให้นักเรียนมีความเข้าใจมากขึ้น แต่ครูส่วนใหญ่ขาดทักษะการสร้างสื่อวัตกรรมการนำมาใช้ในการจัดการเรียนรู้ ครูขาดความรู้และทักษะในการสร้างสื่อวัตกรรมการเรียนการสอนที่เหมาะสม ครูจึงสอนแบบเดิม ๆ อย่างไม่รู้ตามครูผู้สอนพยายามหาสื่อ ผลิตภัณฑ์ที่หลากหลายเช่นสื่อของบริษัททรูคอร์ปอเรชั่น แต่ยังไม่สอดคล้องกับการนำไปใช้ได้จริง ไม่เตรียมสื่อล่วงหน้าและไม่บันทึกการใช้สื่อเพื่อให้สอดคล้องกับตัวชี้วัด โรงเรียนมีการปรับปรุงหลักสูตรแต่การแก้ปัญหาไม่ตรงจุดและมีความต้องการให้เทศติดตามช่วยเหลือด้านการปรับปรุงและพัฒนาหลักสูตร การบูรณาการในกลุ่มสาระการเรียนรู้ในสถานการณ์ปัจจุบัน เช่น การสอน on hand ใช้สื่อ Digital มาทำคลิปก่อนสอน โรงเรียนมีการส่งเสริมการใช้สื่อดิจิทัลและสนับสนุนงบประมาณในการจัดหาสื่อประจำห้องเรียน แต่ปัญหาที่เกิดขึ้นครูไม่ได้วิเคราะห์ผลการสอน ไม่ติดตามการเรียนรู้ของนักเรียนอย่างแท้จริง ขณะเดียวกันผู้นิเทศที่เป็นครูวิชาการ หัวหน้าสายชั้น หัวหน้ากลุ่มสาระการเรียนรู้ก็ขาดความเข้าใจที่ชัดเจนของการนิเทศ ผู้นิเทศไม่สามารถบอกครูได้ว่ากิจกรรมที่ครูใช้ทำให้นักเรียนบรรลุตัวชี้วัดหรือไม่ ไม่สามารถช่วยตรวจสอบหลักสูตรอย่างรอบด้านโดยเฉพาะอย่างยิ่งการนำหลักสูตรสู่ห้องเรียนสอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 มาตรา 24 ได้ระบุไว้ว่า การจัดกระบวนการเรียนรู้ให้สถานศึกษาและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องดำเนินการ คือ ฝึกทักษะ กระบวนการคิด การจัดการ การเผชิญสถานการณ์ และการประยุกต์ความรู้มาใช้เพื่อป้องกันและแก้ปัญหา ซึ่งการจัดกระบวนการเรียนรู้ จึงจำเป็นต้องเน้นให้ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยตนเอง ด้วยกาย และด้วยใจ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้สร้างความรู้ผ่านกระบวนการคิดด้วยตนเอง โดยให้มีการเชื่อมโยงกับธรรมชาติ จินตนาการ ความงาม ปัญญา และฐานความจริง (กระทรวงศึกษาธิการ, 2554) และพาสนา ชลบุรีพันธ์ ทำการวิจัยรูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน พบว่า สภาพปัจจุบันการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ผลการวิเคราะห์ แต่ละด้านที่มีการปฏิบัติมากที่สุด คือ การจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ในขณะที่ด้านเทคนิค และวิธีการนิเทศการสอน (พาสนา ชลบุรีพันธ์, 2560) นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุมา บวรศักดิ์ ได้วิจัยเรื่อง การพัฒนาแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา ผลการวิจัย พบว่า สภาพปัจจุบันของการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดอย่างมีวิจารณญาณ อยู่ในระดับปานกลาง ส่วนสภาพที่พึงประสงค์ของการนิเทศโดยรวมมีปัญหาอยู่ใน

ระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีปัญหาอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ ด้านการนิเทศการสอน รองลงมา ได้แก่ ด้านนักเรียน ด้านครู (อรอุมา บวรศักดิ์ , 2561)

ส่วนสภาพที่พึงประสงค์การจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของครูผู้สอนภาษาไทยในโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 มีสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้เป็นเพราะครูมีความต้องการได้รับการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2 พบว่าครู มีความคาดหวังว่าจะได้รับความช่วยเหลือ นิเทศแนะนำทั้งผู้บริหารและครูจากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนรู้ที่ดีโดยการนิเทศแบบมีส่วนร่วมระหว่างผู้บริหาร หัวหน้าฝ่ายวิชาการ หัวหน้ากลุ่มสาระ และศึกษานิเทศก์ ตั้งแต่จัดทำแผนหลักสูตรเพื่อจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้จริงในชั้นเรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่สอดคล้องกับตัวชี้วัดโดยใช้วรรณคดีวรรณกรรม เป็นสื่อในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ การออกแบบสื่อนวัตกรรมที่ส่งเสริมการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ การแก้ปัญหาและพัฒนานักเรียน การวัดผลประเมินผลเป็นระยะตามสภาพจริงตามแนวทางของโรงเรียน ตามธรรมชาติวิชา มีทั้งการสังเกต การพูดคุย การตรวจชิ้นงาน ข้อสอบแบบปรนัย อัตนัย และการฝึกคัดลายมือ การจัดทำปฏิทินการนิเทศ การประเมินผลการใช้หลักสูตรและนำไปใช้ใน การพัฒนาหลักสูตรต่อไป แนวทางการบันทึกหลังสอนร่วมกับการสร้างชุมชนแห่งการเรียนรู้ทางวิชาชีพ การสะท้อนผลเพื่อแก้ปัญหา พัฒนานักเรียน และต่อยอดให้มีการนิเทศทั้งระบบ ประสงค์ให้ศึกษานิเทศก์เข้าไปสังเกตการจัดการเรียนรู้จริงของครูในชั้นเรียน การสร้างเครื่องมือสำหรับการนิเทศชั้นเรียนที่มีคุณภาพ มีการสะท้อนผลการจัดการเรียนรู้ การจัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้แบบเจาะลึกเกี่ยวกับผลการปฏิบัติที่ดีและหรือนวัตกรรมการสร้างพัฒนาและหรือหลักสูตรแบบบูรณาการของแต่ละโรงเรียน การพัฒนาระบบการนิเทศภายในให้เข้มแข็ง นอกจากนั้นยังมี ความต้องการให้สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจัดให้มีการอบรมทบทวนทั้ง 7 ด้าน และเป็นพี่เลี้ยงในการพัฒนาผลงานทางวิชาการเพื่อการขอมีและเลื่อนวิทยฐานะที่สูงขึ้นทั้ง ว 21/2560 และ ว 9/2564 ซึ่ง ชารี มณีศรี กล่าวว่าเป้าหมายหลักของการนิเทศการศึกษาอยู่ที่การพัฒนาครูด้านวิชาชีพคือฝึกให้มีประสบการณ์ทางตรงและทางอ้อม นอกจากนั้นยังช่วยให้ครูมีลักษณะความเป็นผู้นำ การทำงานร่วมกับผู้อื่น อันจะส่งผลให้เพิ่มประสิทธิภาพการเรียนการสอนให้ดียิ่งขึ้น กล่าวคือมุ่งพัฒนาคนและพัฒนางาน (ชารี มณีศรี, 2542) สิ่งที่ผู้บริหารต้องจัดให้มีการปฏิบัติคือการประชุม อบรม สัมมนาเป็นหมู่คณะ รวมทั้งส่งเสริมให้ครูและบุคลากรได้พัฒนาการจัดการเรียนรู้ด้วยการสร้างเครื่องมือและสื่อการเรียนรู้ ครูมีความต้องการได้รับการนิเทศเพื่อเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ คาดหวังได้รับความช่วยเหลือ นิเทศแนะนำทั้งผู้บริหาร ครูวิชาการ และศึกษานิเทศก์จากสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาเพื่อให้เกิดประสิทธิภาพในการจัดการเรียนการสอนที่ดีโดยการนิเทศแบบมีส่วนร่วมตั้งแต่การวิเคราะห์หลักสูตรเพื่อการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้ส่งผลต่อการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ให้เกิดขึ้นกับนักเรียนที่เป็นรูปแบบเดียวกัน การออกแบบกิจกรรมที่สอดคล้องกับมาตรฐานและตัวชี้วัดที่ทำให้ให้นักเรียนเกิดทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และการนำไปใช้จริงในชั้นเรียน การออกแบบการจัดการเรียนรู้ เทคนิคการสอนเพื่อให้นักเรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจ สามารถตั้งคำถาม และตอบคำถามที่ฝึกกระบวนการคิด ส่งเสริมการออกแบบสื่อการจัดการเรียนรู้และออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับตัวชี้วัด ดังนั้น การนิเทศการศึกษา จึงมีความจำเป็นต้องพัฒนาครูให้มีความสามารถพัฒนาการจัดการเรียนรู้ ให้ก้าวทันกับสภาวการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไป (ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์, 2546) เช่นเดียวกับชาญชัย อาจินสมาจาร กล่าวว่า การนิเทศการศึกษามีความจำเป็นต่อการช่วยเหลือครูในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้มีความทันสมัยอยู่ตลอดเวลา (ชาญชัย อาจินสมาจาร, 2547)

เมื่อทดสอบค่าดัชนีจัดเรียงลำดับความสำคัญความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่า ด้านสื่อการจัดการเรียนรู้ ด้านการจัดกิจกรรมการจัดการเรียนรู้ มีค่า PNI modified มากที่สุด ตามลำดับ ส่วนด้านที่มีค่าน้อยที่สุด 2 ลำดับ คือ ด้านการเขียนแผนการจัดการเรียนรู้และด้านการออกแบบหน่วยการเรียนรู้ ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนาแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครศรีธรรมราช เขต 2

รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นอย่างเป็นระบบด้วยการศึกษาเอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้อง ศึกษาแนวคิด ทฤษฎีการนิเทศการศึกษา การจัดการเรียนรู้ด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ แนวคิดการวิจัยการศึกษามากำหนดเป็น องค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศ แล้วนำองค์ประกอบของรูปแบบการนิเทศมาสร้างความสัมพันธ์ กำหนด รายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ จัดทำรูปแบบการนิเทศฉบับร่าง เอกสารประกอบรูปแบบการนิเทศ จากนั้นเสนอ ผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบ แล้วปรับปรุงแก้ไขนำไปทดลองเพื่อใช้ ปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องให้มีความสมบูรณ์ สอดคล้อง กับขั้นตอนสำคัญในการออกแบบและพัฒนาแบบการเรียนการสอนที่บุญเลี้ยง ทุมทอง ได้สรุปขั้นตอนสำคัญใน การออกแบบและพัฒนาแบบการเรียนการสอน จากแนวคิดของทิสนา แคมมณี และ Joyce & Weil มีขั้นตอน สำคัญ ได้แก่ การศึกษาข้อมูลพื้นฐาน การกำหนดหลักการ เป้าหมายและองค์ประกอบอื่น ๆ ของรูปแบบการนิเทศ การกำหนดแนวทางในการนำรูปแบบไปใช้ การสร้างเครื่องวัดผลประเมินผล การประเมินความสำเร็จของรูปแบบ การ นิเทศและการปรับปรุงรูปแบบการนิเทศ (บุญเลี้ยง ทุมทอง, 2556); (ทิสนา แคมมณี, 2552); (Joyce, B. & Weil, M., 2000) การวิจัยครั้งนี้ได้พัฒนามาอย่างต่อเนื่องและได้รูปแบบที่ชัดเจนคือรูปแบบการนิเทศแบบ ไอคาเน่ (IKANE Supervisory Model) มีกระบวนการนิเทศ 5 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การสร้างแรงจูงใจในการทำงาน (Inspiration) 2) การ ให้ความรู้ และการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ (Knowledge Sharing) 3) การนิเทศให้คำแนะนำช่วยเหลือ (Advisory Sharing) 4) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ผ่านเครือข่าย (Network Sharing) 5) การประเมินการนิเทศ (Evaluation) มีการนิเทศ ติดตาม ดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจ แนะนำเพิ่มเติมช่วยเหลือผู้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง อำนวยความสะดวกด้วยช่อง ทางการนิเทศที่หลากหลาย ได้แก่ทาง e – Mail address, Facebook.com, line, ทางโทรศัพท์, การนิเทศ online ผ่าน google meet, Zoom การนิเทศกลุ่มย่อย การนิเทศกลุ่มใหญ่ และการนิเทศแบบ onsite

ผลการตรวจสอบคุณภาพของรูปแบบการนิเทศโดยผู้เชี่ยวชาญ ก่อนการนำรูปแบบการนิเทศไปใช้และผลการ ตรวจสอบยืนยันจากผู้นิเทศและครูผู้รับการนิเทศหลังการใช้รูปแบบการนิเทศที่พบว่ารูปแบบการนิเทศ มีความ สอดคล้องกับทฤษฎีและข้อมูลที่เกี่ยวข้อง มีความสอดคล้องกับหลักวิชาของการนิเทศการศึกษา มีความสัมพันธ์และ ต่อเนื่องกันของแต่ละขั้นตอน มีความสอดคล้องกับเป้าหมายที่ต้องการของครูผู้รับการนิเทศ เครื่องมือที่ใช้ มีการ นิเทศติดตาม ดูแลเอาใจใส่ให้กำลังใจ แนะนำเพิ่มเติมช่วยเหลือผู้รับการนิเทศอย่างต่อเนื่อง อำนวยความสะดวกด้วย ช่องทางการนิเทศที่หลากหลายจนครูผู้รับการนิเทศมีความรู้และทักษะที่จะนำไปใช้ปฏิบัติได้จริง ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก รูปแบบที่พัฒนาขึ้น ผู้วิจัยพัฒนาโดยใช้วิธีการเชิงระบบ (System Approach) มีวิธีการเชิงระบบหลายวิธีด้วยกันแต่ เมื่อพิจารณาเชิงลึกตามหลักการ แนวคิดเกี่ยวกับวิธีการเชิงระบบแล้วพบว่า วิธีการเชิงระบบที่มีความเหมาะสมและ สอดคล้องกับการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะในการจัดการเรียนด้านทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 4 ของครู ผู้วิจัยได้ศึกษาและพัฒนาภายใต้หลักการและ แนวคิดของการออกแบบเชิงระบบ จาก แนวคิดของ สุมณ อมรวิวัฒน์, แอคเคชั่นและกอล (Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D.), กลิกแมนกอร์ดอน และโรสกอร์ดอน (Glickman, C. D. et al.) เพื่อนำมากำหนดเป็นกรอบแนวคิดการวิจัย เมื่อได้พัฒนารูปแบบ การ นิเทศเรียบร้อยแล้ว ได้จัดการประชุมกลุ่มย่อย (Focus Group) เพื่อศึกษาความเป็นไปได้ของรูปแบบ โดยมี ผู้เชี่ยวชาญและผู้ทรงคุณวุฒิ ด้านการนิเทศการศึกษา ด้านการจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่าน ด้านการวิจัย รวม จำนวน 9 คน (สุมณ อมรวิวัฒน์, 2550); (Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D., 2003); (Glickman, C. D. et al., 2010) สอดคล้องกับงานวิจัยของ งานวิจัยของ วรณดี สุธาพาณิชย์ ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศ ภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษาจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า รูปแบบการนิเทศภายใน มีกระบวนการดำเนินการ 6

ขั้นตอนได้แก่ 1) การเตรียมการ มี 16 องค์ประกอบ 2) การกำหนดกลยุทธ์ มี 7 องค์ประกอบ 3) การสร้างความเข้าใจกับครู บุคลากรและกรรมการสถานศึกษา มี 5 องค์ประกอบ 4) การวางแผนการนิเทศมี 5 องค์ประกอบ 5) การปฏิบัติการนิเทศตามแผนมี 8 องค์ประกอบ และ 6) การประเมินผลการนิเทศมี 7 องค์ประกอบ (วรรณดี สุธาพานิชย์, 2557) งานวิจัยของสิริกร คำมูล ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ พบว่า ผลการประเมินด้านความเป็นไปได้ของรูปแบบการนิเทศโดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยของความเป็นไปได้อยู่ในระดับมาก (สิริกร คำมูล, 2556) และงานวิจัยของ จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชาธิรัตน์ ได้ศึกษาเรื่อง รูปแบบการนิเทศการศึกษาโดยกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เป็นบุคคลภายนอก ผู้วิจัยได้นำรูปแบบการนิเทศการศึกษาโดยกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เป็นบุคคลภายนอก ไปตรวจสอบยืนยันรูปแบบด้วยวิธียืนยันรูปแบบโดยสอบถามความคิดเห็นของผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 9 คน ผลคือ ผู้ทรงคุณวุฒิทุกท่านมีความคิดเห็นสอดคล้องกันว่า รูปแบบการนิเทศการศึกษาโดยกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้เป็นบุคคลภายนอก มีความถูกต้องครอบคลุม (accuracy standards) (จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชาธิรัตน์, 2556)

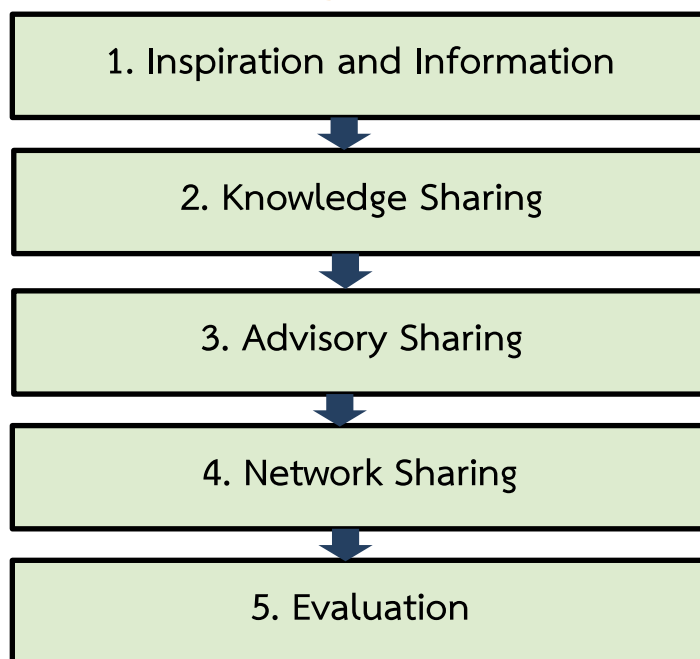
3. ผลการตรวจสอบรูปแบบการนิเทศเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

การตรวจสอบรูปแบบการนิเทศพบว่า มีผลการประเมินอยู่ในระดับมาก โดยการประเมินด้านความเหมาะสม (Propriety) ความเป็นไปได้ (Feasibility) ด้านความสอดคล้อง (Congruity) และความเป็นประโยชน์ (Utility) ของรูปแบบการนิเทศโดยใช้การสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) และการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) โดยผู้ปฏิบัติจริงในสถานศึกษาอีกครั้งเพื่อยืนยันรูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) ที่ผู้วิจัยพัฒนาขึ้นว่ามีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ มีความสอดคล้อง และเป็นประโยชน์ ซึ่งมีความสำคัญและมีความจำเป็นมากเพื่อให้เกิดความมั่นใจในการที่จะนำรูปแบบการนิเทศไปใช้ งานวิจัยของ สามารถ ทิมนาค ได้ศึกษาเรื่อง การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอน ตามแนวคิดของกลี๊กลแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย พบว่า รูปแบบการนิเทศตามแนวคิดของ กลี๊กลแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย เรียกว่า “AIPDE Model” ประกอบด้วยกระบวนการดำเนินงาน 5 ขั้นตอน คือ ขั้นที่ 1 การประเมินสภาพและสมรรถนะในการทำงาน (Assessing : A) ขั้นที่ 2 การให้ความรู้ก่อนการนิเทศ (Information : I) ขั้นที่ 3 วางแผนการนิเทศ (Planning : P) ขั้นที่ 4 ปฏิบัติการนิเทศ (Doing : D) ประกอบด้วยกระบวนการนิเทศการสอน 3 ขั้นตอน คือ 1) การประชุมก่อนการสังเกตการสอน 2) สังเกตการสอน 3) ประชุมให้ข้อมูลย้อนกลับหลังการสังเกตการสอน ขั้นที่ 5 ประเมินผลการนิเทศ (Evaluating : E) (สามารถ ทิมนาค, 2553)

สรุปได้ว่ารูปแบบการนิเทศแบบไอกานะ (IKANE Supervisory Model) เป็นรูปแบบการนิเทศที่มีความถูกต้อง ความเหมาะสม ความเป็นไปได้และประโยชน์ในการนำไปใช้เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์ สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครราชสีมา เขต 2

องค์ความรู้ใหม่

รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้นมาใหม่ได้ผ่านการตรวจสอบประสิทธิภาพจากผู้เชี่ยวชาญแล้วก่อนนำไปใช้ส่งเสริมสมรรถนะการเสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ของครูด้านการอ่านคิดวิเคราะห์มีความแปลกใหม่โดยแหล่งเรียนรู้ในท้องถิ่นมาจัดทำเป็นหนังสือส่งเสริมการอ่านซึ่งไม่เคยมีการทำมาก่อน มีการรวบรวมข้อมูลที่ถูกต้องเชิงลึก ยึดหยุ่นตามบริบทของท้องถิ่น แล้วนำองค์ความรู้ที่ได้มาจัดทำหนังสือส่งเสริมการอ่านตามหลักการ แนวคิดและทฤษฎี มีกระบวนการนิเทศ ดังนี้

ภาพที่ 2 กระบวนการนิเทศของรูปแบบการนิเทศแบบไอคานะ (IKANE Supervisory Model)

สรุปและข้อเสนอแนะ

1) สภาพปัจจุบันการนิเทศในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ส่วนสภาพที่พึงประสงค์อยู่ในระดับมากที่สุด 2) รูปแบบการนิเทศที่พัฒนาขึ้น มี 5 ขั้นตอน 3) การประเมินความถูกต้อง ความเหมาะสม ของรูปแบบการนิเทศอยู่ในระดับมาก มีข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้ดังนี้ 1) สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาควรให้การส่งเสริม สนับสนุน จัดเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ สะท้อนผลงานการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ เพื่อให้เกิดความต่อเนื่องและยั่งยืน 2) สถานศึกษาควรส่งเสริมสนับสนุนให้มีระบบการนิเทศที่เข้มแข็งในการพัฒนาทักษะ การอ่านคิดวิเคราะห์ในทุกระดับชั้น ส่งเสริมให้ครูมีความมั่นใจในการออกแบบการจัดการเรียนรู้ได้สำเร็จอย่างต่อเนื่องเพื่อให้ครูเกิดความชำนาญมากขึ้น และมีข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป ได้แก่ 1) ควรมีการวิจัยเพื่อ พัฒนารูปแบบการนิเทศส่งเสริมความสามารถในการจัดการเรียนรู้พัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ไปสู่การ พัฒนาสมรรถนะการอ่านขั้นสูง 2) ควรมีการศึกษาปัจจัยที่มีประสิทธิภาพในการนิเทศการจัดการเรียนรู้เพื่อส่งเสริม ความสามารถในการพัฒนาทักษะการอ่านคิดวิเคราะห์ของผู้เรียนระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน 3) ควรมีการพัฒนา รูปแบบการนิเทศที่เสริมสร้างสมรรถนะการจัดการเรียนรู้ทุกกลุ่มสาระการเรียนรู้

เอกสารอ้างอิง

- กระทรวงศึกษาธิการ. (2554). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2554. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การ รับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- _____. (2560). แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ 2560-2579. กรุงเทพมหานคร: บริษัท พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.
- _____. (2560). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์ชุมนุม สหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- จันทร์พิมพ์ วงศ์ประชารัตน์. (2556). รูปแบบการนิเทศการศึกษาโดยกรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานผู้เป็น บุคคลภายนอก. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศิลปศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัย ศิลปากร.

- ชาญชัย อาจินสมาจาร. (2547). การนิเทศการสอนแบบใหม่. กรุงเทพมหานคร: จงเจริญการพิมพ์.
- ชาร์ มณีศรี. (2542). การนิเทศการศึกษา. (พิมพ์ครั้งที่ 4). กรุงเทพมหานคร: ศิลปะบรรณาการ.
- ทีศนา แคมมณี. (2552). ศาสตร์การสอน : องค์ความรู้เพื่อการจัดกระบวนการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ. (พิมพ์ครั้งที่ 11). กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2559). การพัฒนาการวิจัยโดยใช้รูปแบบ. เรียกใช้เมื่อ 9 มีนาคม 2565 จาก https://www.kroobannok.com/news_file/p61238851032.pdf
- บุญเลี้ยง ทุมทอง. (2556). ทฤษฎีและการพัฒนารูปแบบการจัดการเรียนรู้. กรุงเทพมหานคร: เอส.พรินต์ ไทย แพคตอรี.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2546). จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์ส่งเสริมกรุงเทพ.
- พาสนา ชลบุรีพันธ์. (2560). รูปแบบการนิเทศการสอนเพื่อส่งเสริมความสามารถในการพัฒนาทักษะการคิดของ ผู้เรียนระดับการศึกษาพื้นฐาน. ใน ดุษฎีนิพนธ์ศึกษาศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการการศึกษา. วิทยาลัยครูศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- วรรณดี สุราพาณิชย์. (2557). การพัฒนารูปแบบการนิเทศภายในโรงเรียนระดับประถมศึกษา จังหวัดชายแดนภาคใต้. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาการบริหารการศึกษา. มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ.
- สามารถ ทิมนาท. (2553). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการสอนตามแนวคิดของกลีแมนเพื่อพัฒนาสมรรถภาพการจัดการเรียนรู้ด้านทักษะการอ่านของครูภาษาไทย. ใน ดุษฎีนิพนธ์ปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน. มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษานครศรีธรรมราช เขต 2. (2561). รายงานผลการประเมินคุณภาพการศึกษา ระดับชาติ ปีการศึกษา 2561. นครศรีธรรมราช: ประยูรการพิมพ์.
- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (2548). รายงานการติดตามการดำเนินงานตามนโยบายด้านการศึกษาของรัฐบาล ครบรอบ 3 ปี. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา.
- สำนักทดสอบทางการศึกษา. (2556). สรุปผลการประเมินคุณภาพภายนอกรอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- สิริกร คำมูล. (2556). การพัฒนารูปแบบการนิเทศการศึกษาสำหรับโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาสังกัดสำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. วารสารศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยนเรศวร, 15(3), 22-28.
- สมน อมรวิวัฒน์. (2550). ปรัชญาและแนวคิดของการพัฒนาครูและเครือข่าย. สานปฏิรูป, 6(65), 89-99.
- อรอุมา บวรศักดิ์ . (2561). การพัฒนารูปแบบการนิเทศที่ส่งเสริมทักษะการคิดการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สำหรับครูวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา. ใน ดุษฎีนิพนธ์การศึกษาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการนิเทศการศึกษา. มหาวิทยาลัยมหาสารคาม.
- Acheson, Keith A. & Gall, Meredith D. (2003). Clinical Supervision and Teacher Development Preservice Applications. New York: John Wiley & Sons, Inc.
- Glickman, C. D. et al. (2010). Supervision and Instructional: A Developmental Approach. (8th ed.). Boston: Allyn & Bacon.
- Joyce, B. & Weil, M. (2000). Models of Teaching. (6th ed). Boston: Allyn and Bacon.
- Yamane, T. (1973). Statistics: An Introductory Analysis. (3rdEd). New York: Harper and Row Publications.